

”We have this special thing...”
– Scenekunstnerisk faglighed og midtvejserfaringer

Akademiet for Moderne Cirkus

Statusrapport, efterår 2016

INDLEDNING

Denne rapport har til formål at gøre status over de foreløbige erfaringer som ledelse, medarbejdere og elever har gjort sig om uddannelsens specifikke scenekunstneriske faglighed, i de godt 2 år den har været i kraft. Bærende i det følgende er derfor, at se på de centrale elementer, som udmøntningen af visionen for skolen, studieordningen og ikke mindst de konkrete erfaringer med arbejdet, har resulteret i. Rapporten falder i tre dele:

Den først del omhandler hvordan de *tre grundelementer* (1. scenekunstnerisk faglighed, 2. pædagogisk praksis og –proces, samt 3. entreprenørskab og innovativ bevidsthed), der står centralt i uddannelsen og i det faglige arbejde, overordnet er blevet realiseret, samt deres indbyrdes relationer og potentialer

Anden del omhandler mere specifikt den *scenekunstneriske fagligheds karakter*, de særlige kunstneriske elementer, som er blevet udviklet og konsolideret i det daglige arbejde. Det gælder såvel i de enkeltstående cirkusdiscipliner, som i de tværgående elementer i udannelsen.

Endelig udgøres tredje del af de refleksioner over *perspektiver*, der udmunder af de to års arbejde og skolens videre udvikling, såvel med hensyn til skolens egen, som til moderne cirkus’ placering i det scenekunstneriske (uddannelses) landskab, herunder en fremtidig forskningsdimension.

Rapporten er udarbejdet af lektor Michael Eigtved, Institut for Kunst og Kulturvidenskab, Københavns Universitet på baggrund af fokusinterviews med AnneSophie Bergmann Steen, Anne Mette Nørskov, underviserne Rasmus Aitouganov (Luftakrobatik) og Jakob Bentsen (Performance/Scenesprog), desuden ved observationer, gennemgang af studieordning, ugeskemaer, ledelsesberetninger og anden dokumentation, samt inddragelse af erfaringer fra egen undervisning og løbende udveksling med eleverne siden 2015.

To principper

Helt overordnet befinder uddannelsen på AMoC sig med hensyn til den scenekunstneriske kernefaglighed i et felt, der bæres af to principper, som er i en stadig udveksling:

Det ene princip handler om, at udvikle de studerendes *håndværksmæssige og tekniske niveau*. Der adskiller opgaven sig ikke væsentligt fra andre fysikbaserede, kunstneriske uddannelser, (især opera og ballet), der ligeledes har et klart fokus på netop de fysisk-tekniske færdigheder, hvis beherskelse er forudsætningen for hele virksomheden.

Det andet princip handler om det, skolen har valgt at kalde sit *fokus på "scenisk nærvær"*. Og som en del af dette, færdigheder og kompetencer i at omsætte ideer og materialer til nye former, arbejde frit uden forud fastlagte "facitlister", og udvikle og styrke evnen til at eksperimentere, til at anvende sine kunstneriske kompetencer innovativt. Det er her AMoC har ønsket at bruge en del ressourcer – såvel skolens som elevernes – til at skabe en særlig tilgang baseret på fokuserede eksperimenter. Det er en tilgang, der tager afsæt i at styrke den enkelte elevs muligheder for at realisere sit kreative potentiale som cirkusartist, og samtidig være i stand til også at fungere i professionelle, scenekunstneriske sammenhænge, der ikke nødvendigvis er cirkus.

Det er mellem disse to principper, uddannelsen skal balanceres. På et vist niveau er udfordringen, at undgå at de bliver opfattet som modsætninger ved at være henholdsvis "målelige" og "ikke-målelige" færdigheder; modsætninger mellem de grundelementer af tekniske, fysiske færdigheder, der er sammenlignelige (på tværs af skoler og artister) og den del af det kunstneriske udtryk, som er mere immaterielt og mindre normstyret, og som derfor er sværere at lave målestokke for.

Det er derfor i en yderligere forankring af arten af relationen mellem disse to principper, samt i udviklingsarbejdet med scenisk nærvær og teatral innovation i centrum, at skolen fortsat ønsker at lægge kræfterne. Det er ligeledes der, hvor en profilering i forhold til andre tilsvarende skoler er mulig.

DEL I: TRE DELMÅL

I såvel studieordningen som i ledelsesberetningerne for skolen, er der som følge af det foregående defineret og ekspliciteret tre bærende søjler i arbejdet med uddannelsen. De var fra begyndelsen (i studieordningen og i den første ledelsesberetning fra 2014) i kortform beskrevet som: Det scenekunstneriske, de pædagogiske og det kommercielle.

De betegner på én gang de områder skolens virke arbejder indenfor, og samtidig er de udtryk for det brede arbejdsmarked, som uddannede elever kan finde beskæftigelse i. Disse søjler er nu, efter de første års arbejde, dels blevet konkrete i form af daglige systemer, planlægningsrutiner og løbende dialoger, dels er de i denne periode blevet omsat til delmål på vejen til at realisere visionen for skolen.

Det scenekunstneriske element

Dette element består i sin grund i udmøntningen af de to ovennævnte principper, og frem for alt er det her, at de praktiske såvel som teoretiske udfordringer ligger med, på en gang at sikre et højt teknisk niveau på skolen og samtidig give plads til eksperimenter og innovation i forhold til det sceniske arbejde.

Den daglige, tilbagevendende (rutinemæssige) træning har derfor været knyttet til disciplintræning, mens scenisk og teatral træning har været placeret i forløb. Det er således ofte i opløbet til visninger, at de to sider er blevet samlet sammen til bredere sammenhænge. Også fordi eleverne dér har mærket konkret, at der var et publikum, som nu ventede på at se dem, og det samlede sceniske udtryk derfor var afgørende. Mange elever har allerede når de begynder på skolen en træningspraksis i deres respektive discipliner (og har lyst til og er indstillet på megen træning), mens de oftere er lidt tvivlende om, hvad det vil sige at være skabende. Og derfor mere tvivlende på nødvendigheden af scenisk/performativ træning.

Dette skyldes formodentlig, at cirkus som kunstart og publikumsoplevelse stadig ofte bliver bedømt på sensationsgraden og dermed på fremvisningen af kroppens ekstraordinære formåen. Der er som følge af denne forventning fra omverdenen, et ønske om mestringen af disciplinen (hvad enten det er jonglering, parakrobatik, reb, trapez osv.), et ønske om at opnå et ekvilibristisk udtryk og et stærkt fysisk vocabular, som i høj grad driver de studerende til at gentage og forfine dag efter dag i træningslokalet med deres disciplinlærer. Men det er erfaringen på skolen, at de i løbet af uddannelsen bliver opmærksomme på vigtigheden af den skabende dimension. Det vil sige, at de løbende opdager vigtigheden af at kunne agere medskabende – frit og kommunikerende – med det opnåede fysiske vokabular.

Derfor er det en vigtig pointe, og et *delmål* i AMoCs virke, at eleverne meget tidligt i uddannelse møder publikum, og dermed indgår i en kontekst, hvori både den tekniske færdighed og

kreative tænkning om de teatrale elementer giver mening, og der konkret dermed skabes bevidstheden om en samlet oplevelse for tilskuere.

Det pædagogiske element

Det pædagogiske element i uddannelsen har sit udspring i den konkrete måde uddannelsen er bygget op. Det er som nævnt i forrige afsnit afgørende, at den klassiske cirkusdisciplintræning kombineres med elementer, der har en rettedhed mod dels en bredere kunstnerisk (teatral), kulturhistorisk forståelsesramme, dels mod at sætte den enkelte elev i stand til at forstå og agere i relation til andre kunstnere, og til andre grupper i produktions- og læringsprocesser.

Det betyder, at det kraftige fokus på ens egne færdigheder i forhold til en særlig disciplin, fra starten balanceres af arbejdet med at skabe en bevidsthed om dennes disciplins potentialer i samspil med andre discipliner, og måske i endnu højere grad (og som følge af det moderne cirkus' karakter som kunstart), dens samspil med et bredere kunstnerisk felt. Undervisningen i såvel de komplementære discipliner, som i move og performance (scenisk nærvær) fremmer netop en relativ forståelsesramme.

Det betyder igen, at der kan etableres en forståelse af den pædagogiske (og sociale) dimension i arbejdet med cirkuskunsten. Det sker, fordi der udvikles kompetencer hos den enkelte elev til at kunne forstå og håndtere en række relationer, og dermed en bevidsthed om sociale og kunstneriske relationers potentiale og mulige anvendelse. Det sker også fordi der i de konkrete samarbejdssituationer lægges vægt på ikke blot at forstå produktet (forestillingen, nummeret etc.) men også processen med at nå frem til det, samt de forskellige elementer i processens betydning for det endelige resultat.

Det er derfor et *delmål* for skolen, at forankre netop denne dimension i skolens virke, og gøre det til et centralt element i AMoCs profil som uddannelse, således at de færdige elever, som det er tilfældet mange steder i Europa, også kan finde beskæftigelse i pædagogiske sammenhænge.

Det entreprenante element

Det er en væsentlig dimension i skolens virke, at der her midtvejs er fundet måder, hvorpå den type af entreprenørskab, som er helt nødvendigt i et nutidigt arbejdsmarked, kan indgå frugtbart i den kunstneriske uddannelse. Som udgangspunkt er det naturligvis under en kunstfaglig synsvinkel moderne cirkus må ses, og der er også grundlæggende tale om en kunstnerisk uddannelse, hvor det bærende er at sætte eleverne i stand til at udtrykke sig kunstnerisk både indenfor deres disciplin og i

samspil med andre kunstneriske elementer. Det vil i første instans sige både at uddanne ”solister og orkestermusikere”, og at de studerende dermed opnår forståelse for krydsfeltet mellem scenekunstarter, for scenekunstens opsøgende funktion og mødet/kommunikationen med publikum og at de bliver fortrolige med nogle identificerbare fysiske teknikker, som kommer fra eller indskrives i en performancekultur. Men det er ligeledes en pointe i skolens selvforståelse, at den skal – og vil – ruste eleverne til at være i stand til at skabe sig en karriere og en levevej.

Det er derfor en væsentlig del af skolens tilgang, ikke at skabe barrierer mod nogen af de kommercielle muligheder, der ligger i cirkuskunsten. Det har derfor været afgørende, at etablere en række samarbejder med partnere, som ikke nødvendigvis ville falde ind under en kunstinstitutionel ramme. Det gælder fx samarbejdet med Den Danske Publicistklub, hvor skolen indgik samarbejde om at medvirke ved uddelingen af Publicistprisen 2015 eller samarbejdet med Københavns kulturkvarter om *Urban Trail*¹ i september 2016. Det kunne man godt forvente en vis modstand mod, givet ny-cirkus selvforståelse og kunstformens fremtrædelseskarakter.

Pointen fra skolen er her, at understrege, at det er et mål, at artisterne der uddannes kan gå til en sådan opgave med såvel professionalisme som værdighed. Og være i stand til at håndtere en bunden (kommerciel) opgaven, på en måde, så kernen i cirkuskunsten bevares, og artistoptræden ikke bliver en art overfladisk spektakulært show, men medvirker til at udvikle en forestilling, hvor ny-cirkus identiteten er intakt, og et nyt publikum (der ellers ikke nødvendigvis møder ny-cirkus), får et genuint indtryk af hvad kunstformen rummer.

Det er således et *delmål* for skolen at arbejde videre med, hvordan eleverne rustes til en forståelse af hvad artistens professionalisme, såvel som kreative kraft, kan i en kommerciel sammenhæng. Hvordan kunstnerisk nysgerrighed også bliver tilgangen i håndteringen af opgaver, der ikke nødvendigvis skabes primært med et kunstnerisk formål.

DEL II: DEN SCENEKUNSTNERISKE FAGLIGHED

Som nævnt tidligere er der to bærende principper, (det teknisk-færdighedsorienterede og det scenisk oplevelsesorienterede), som udgør det felt, hvori den kunstneriske faglighed udspiller sig. Der er en række muligheder, men også en række hensyn at tage, når man på uddannelsen ønsker at dyrke begge dimensioner.

¹ Copenhagen Cultural District Urban Trail

Det er pointen med tilrettelæggelsen og udviklingen af uddannelsen, at de færdige artister både besidder så stærke tekniske og fysiske færdigheder, og så godt et kendskab til (og erfaringer med at arbejde indenfor) forskellige kreative, sceniske praksisformer, at de er i stand til at navigere frit som kunstnere indenfor et område, der kan benævnes det *teatralt innovative*.

Det teatralt innovative

Cirkus som kunstform bliver til stadighed bedømt og defineret på graden af sensationer, på teknisk kunnen og på ”det umuliges kunst”, og det er derfor nødvendigt, at eleverne kan møde denne forventning, mestre deres disciplin på et højt niveau, og dermed uden problemer træde ind på den arena, hvor disse kvaliteter er i højsædet.

Når det gælder ny-cirkus som kunstform, såvel som det generelle arbejdsmarked, artisterne skal fungere på, er der dog en yderligere dimension, det er afgørende at de kan navigere i. Det er nødvendigt, for at kunne hævde sig såvel kunstnerisk som i konkurrencen om arbejdsmarkedet, at være i stand til at udvikle nye måder at se såvel sine egne artistfærdigheder, som cirkus’ muligheder på, både i relationen til andre (scene)kunstneriske udtryksformer og til ikke-kunstneriske kontekster. Det betyder, at udover at besidde førnævnte høje tekniske mestringsniveau, uddannes eleverne til at have en kreativ bevidsthed om, hvad deres færdigheder kan skabe for en type oplevelser for et publikum, ikke mindst når de indgår i nært samspil med andre udtryksmidler.

Det kreative moment i denne udforskning af selve cirkuskunsten, som er under udvikling på AMoC, foregår med afsæt i et samlende begreb: ”omsætning”. Det er ved at arbejde struktureret og såvel praktisk som analytisk, at elevernes færdigheder som teatralt innovative artister udvikles. Det sker især som projektforløb i undervisningen i performance/scenisk nærvær, og *move*, samt ved at der undervises i såvel forestillingsanalytisk metode som i bredere kulturvidenskabelige og –historiske emner. Metodisk bliver eleverne bedt om at arbejde med at omsætte fx et begreb som ”svulstigt” til cirkuskunst. Det vil sige arbejde med hvad dette begreb dækker som scenisk kategori, men også at lade eleverne arbejde med, hvad dette begreb igangsætter af ideer indenfor deres egen disciplin: hvad er det svulstige fx i forhold til håndstand, og hvad kan det skabe af nye ideer til at udvikle et scenisk udtryk, at tænke med sådan et begreb på disciplinen?

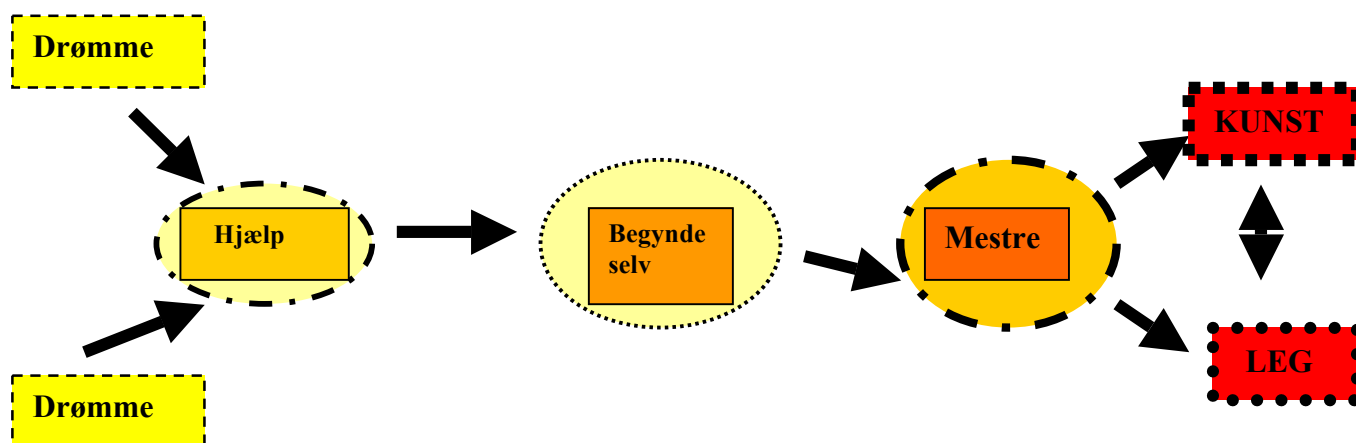
Indtil nu har der blandt andet været arbejdet med:

- ”Dyr” (med udgangspunkt i studier af dyr i zoologisk have)
- Græsk mytologi (læsning af myter og derfra udvikle scenisk materiale)
- De fire elementer (Undersøgelse og omsætning af fysisk vokabular/udtryk ud fra de fire elementer; ild, jord, luft, vand)
- Selvvalgt visuel kunst fra kunstmuseet Louisiana – for at arbejde med fysisk oversættelse/fortolkning og derfra transformation til scenisk materiale.
- Sætningen: ”Og ingen magt havde jeg over mit vanvittige hjerte” (Dostojevskij) – transformation af ord til fysisk/scenisk materiale

Det er et *mål* at fortsætte arbejdet med det teatralt innovative som den kerne, det øvrige arbejde støtter op om. Det vil sige, at centralt i det der nu skal forankres såvel i fagligt udviklingsarbejde som i en kommende studieordning vil være, arbejdet med hvilke metodiske greb og terminologier, der er ved at blive udviklet omkring den proces, hvor artistfærdighedens performative udtryk indsættes i en større iscenesættelsesmæssig eller social kontekst på en kreativ måde.

Præmissen er i disciplinerne

Den tilgang til opøvelse af tekniske og håndværksmæssige færdigheder, der er bærende i den læringsproces for artistkunsten, som AMoC anvender, kan illustreres således (i en model udviklet af lærer på skolen, Rasmus Aitouganov):

Udgangspunktet er *elevens egne ønsker*, hans eller hendes ”drømme” om, hvad man gerne vil kunne indenfor sin disciplin. Dermed tilgodeses den stærke individualisme, som er en væsentlig dimension

i udannelsen som artist. For at realisere disse drømme kræves i første instans hjælp. Det er ofte helt konkret, fysisk hjælp, som at løfte, støtte, holde imod osv, men også feedback og instruktion i korrekt træningsadfærd etc. Herefter kommer en fase, hvor eleven kan begynde selv, det vil sige en fase med gentagelser og rutiner til opøvelse af de enkelte elementer i et trick eller en familie af tricks, og endelig i en sidste fase opnås mestringen af denne færdighed.

Først her er der overskud til at prøve hvad den pågældende færdighed kan bruges til i en nytænkt kontekst fx som i samspil med en anden disciplin, eller sat til en overraskende musik – eller hvad der sker, når færdigheden tænkes under et begreb som førnævnte ”svulstighed”.

Det afgørende i AMoCs faglige identitet som skole er, at arbejde videre med det mål, at fokusere på at udvikle elevernes evner og kompetencer til at tænke innovativt og kreativt i de to yderfaser af modellen. *Det vil sige:*

- Give dem redskaber til at ”drømme” med deres disciplins indre muligheder (have mod på at udforske fx jongleringens grænser, og deres egne), skolens ønske er således at den artistiske læringsproces kan igangsættes både ud fra et kunstnerisk/formidlende udgangspunkt hvor disciplintræningen skal sikre det optimale udtryk, og fra en cirkusteknisk drøm om mestring af forskellige tricks.
- Når de er nået til mestringsfasen, at have/bevare nysgerrighed og scenekunstnerisk vokabular til at tænke innovativt, have åbenhed til at indgå i innovative konstellationer, og *kompetencer til at realisere disse potentialer.*

Alt sammen med respekt for, at i de midterste faser skal der være ”ro”, og kun få elementer i gang ad gangen, for at sikre bæredygtig træning, der skaber gode vaner, (minimerer skader og holder til en hel karriere), og holde fokus på et højt teknisk niveau. Det er centralt i dette arbejde, at være bevidst om, at der hele tiden er noget, som er på mestringsniveau, mens andet er under udvikling, dvs. der er altid noget der kan leges med, udfordres, omsættes, samt at alle faser derfor er i spil hele tiden.

Entreprenørskab, publikum og samarbejder

Den naturlige fortsættelse af denne tankegang om teatral innovation er i skolens klare fokus på, at eleverne får en stærk ballast til selv at skabe såvel numre, som koncepter for forestillinger eller

events, og desuden erfaringer med selv at opbygge og afvikle produktioner for og med et publikum. Den særlige vægt der er på at gøre eleverne til *både artister og kreative entreprenører* er et særkende ved AMoCs tilgang til cirkus.

Titlen på denne rapport stammer fra en elev, der efter at have været del af et samarbejde med skuespillere netop konstaterede: ”*We have this special thing we can – even without doing tricks!*” Det er udtryk for en erkendelse af, at det at være en fysisk veltrænet og kompetent artist, og samtidig have en klar bevidsthed om det specifikke sceniske nærvær, cirkuskunsten gør muligt, er noget helt særligt, som er bærende i den oplevelseskvalitet, artister kan bringe til scenekunsten.

Det er derfor grundlæggende i det der skal videreudvikles på skolen, endnu mere at indkredse dette ”noget”, som er i cirkuskunstens kerne, og etablere endnu klarere rammer for, hvordan dette bringes i spil i en række forskellige kontekster, både som del af en kreativ proces i opbygningen af numre og forestillinger, og i form af et aktiv, der kan afsættes i et bredt arbejdsmarked for artister.

Centralt i dette står, at eleverne fra første dag bliver sporet ind på at tænke publikum og dermed *oplevelsesdimensionen* ind i deres arbejde. Det sker ved at der allerede få måneder inde i uddannelsen laves offentlige visninger (*Cirkus Suppe*), der er tematiserede, sådan, at konceptuelle styreredskaber helt fra begyndelsen er en naturlig og given ting til at binde en forestilling sammen, i stedet for traditionelle eller konventionelle tilgange. Senere i semestrene etableres nye formater, der kan være kommercielle opgaver, samt en mindre turné, så det omrejsende element ved cirkus er nærværende i uddannelsen.

Der satses på etableringen af en lang række samarbejder, hvoraf nogle som det med Den Danske Publicistklub er engangsopgaver, mens det var begyndelsen til et længerevarende samarbejde med Scenekunstsolen, at arbejde med stedsspecifikke undersøgelser og visning i kælderen under Kommunehospitalet, hvor studerende fra AMoC sammen med studerende fra Iscenesætteruddannelsen på Scenekunstsolen udviklede konceptet sammen.

Som en dimension i dette er også, at eleverne selv bliver ansvarlige for en del af produktionsforløbene. I samarbejde med instruktører og skolens egne undervisere udvikles koncepter og numre fra bunden, og i tilfældet med ”*AMoC on the road*”, sendes eleverne som afslutning på deres 1. år, på en mindre turné, hvis logistik og afvikling de også dermed får erfaringer med og kompetencer i at gennemføre. Begge årgange har således produceret en forestilling, hvor der var givet faste parametre for forestillingen, idet den skulle kunne:

- Fungere udendørs (spillestederne var torve og pladser i København/Århus/Sydsverige)
- Fungere for “alle aldre” og kunne spilles både dag og aften.
- Være udviklet på baggrund af de studerendes egne idéer.

2015: *AMoC on the Road*

Om forestillingen: En varevogn, 11 vilde og ekvilibristiske nycirkus-artister, indtager i juni pladser i København, Århus og Skåne med et modigt og underholdende roadshow for alle aldre.

Imponerende rotationer og heftige kast i luften.

En slangekvinde og et levende flag i pæl, parakrobater og jonglører byder på ukuelig legelyst og benhård disciplin, imens de udfordrer både tyngde og jantelov.

AMoC on the Road præsenterer de første studerende på Danmarks første videregående nycirkusuddannelse.

2016: *LEYOLA - Circus Keeps Me Curious*

Behind thousands of hours spent on practicing for circus, there is strong passion, hard physical work and a desire to be the best you can be in an unlimited artform. Leyola is a circus show for all ages based on the joy, passion and adventure of becoming a circus artist.

DEL III: PERSPEKTIVER

Her hvor den første halvdel af forsøgsperioden er gået, er det naturligt at begynde for alvor at overveje hvilke perspektiver, de opnåede erfaringer giver mulighed for at anlægge. Det er klart, at skolen ønsker at fortsætte sin virksomhed og videreudvikle på det høje faglige niveau, der er opnået, ikke mindst da det fremgår af bl.a. Artistforbundets undersøgelse af nycirkusartisters arbejdsmarked,² at der både er interesse for og afsætning for de færdigudannede elever.

Studieordning

Det er erfaringen med de første to optag, at de dele af studieordningen, der hidtil er gennemført, grundlæggende fungerer efter hensigten. De bærende principper, der er angivet i begyndelsen af denne rapport har vist sig funktionsdygtige, og i stand til at rammesætte en moderne og progressiv cirkusuddannelse.

² *Undersøgelse af nycirkus artisters arbejdsmarked*, Dansk Artist Forbund, intern rapport 2012

Den grundlæggende inddeling i førstedisciplin, komplementære udviklingsfag, movement, performance og PLF (personligt læringsforløb), som det der især vedrører individuel færdighed og scenisk fremtoning som den ene del og kunstnerisk omsætning, kunst og kultur, entreprenørskab og cirkusformidling, som det der vedrører oplevelses- og publikumsrelationen, har overordnet set vist sig at være holdbar.

Der kunne dog være grund til at overveje om en studieordningsjustering skulle til for at gøre uddannelsens struktur (som den her er præsenteret i to overordnede dimensioner) endnu mere gennemsigtig. En *opdeling i moduler*, der adresserer de overordnede principper, og som indeholder færre indholdsbaseerede fagbeskrivelser, til fordel for mere overordnede målbeskrivelser for viden, færdigheder og kompetencer indenfor modulets emneområde, sådan som studieordninger, der følger bolognamodellens skema typisk er udformet.

Derved sikres en lidt større fleksibilitet i udmøntningen af, hvordan disse mål nås i den konkrete undervisning, hvilket vil tilgodese skolens ønske om til stadighed at være fleksibel for dels muligheder for samarbejder, der løbende opstår, dels hensyn til sammensætningen af elever og specialer på skolen.

Det er dog værd at bemærke, at studieordningen i sin nuværende form ligger helt i tråd med, hvordan *grundideen i tilsvarende scenekunstneriske uddannelser* i Danmark er organiseret, idet den har indtænkt såvel de meget cirkusnære, disciplinstyrede undervisningsaktiviteter, og en mere åben og scenekunst-rettet dimension, der let vil kunne samtænkes med andre scenekunstneriske uddannelsers moduler med samme læringsmål ift. såvel bredere kulturvidenskabelige emner som sceniske praksisser, performative samarbejder og kreativ produktion.

Internationalt samarbejde

Udover samarbejde med andre (scene)kunstneriske uddannelser har det høj prioritering at indgå i det internationale netværk af cirkusskoler. AMoC er derfor medlem af sammenslutningen af europæiske og internationale cirkusuddannelser (FEDEC) og deltager her i både samarbejde-/udviklingsprojekter, i efteruddannelseskurser og i udveksling af elever - i det omfang der er mulighed for det. Det er også FEDEC der i stort omfang iværksætter og videreformidler research- og forskningsprojekter indenfor cirkusfaget.

AMOC har præsenteret en skoleforestilling ved nycirkusfestivalen "Circa" i Auch (Frankrig) i både 2015 og 2016, og har på den måde fra begyndelsen af perioden bidraget aktivt til den internationale cirkusscene, givet skolen en international profil og kommunikeret denne i et internationalt uddannelsesmiljø.

I 2016 blev forestillingen til festivalen desuden skabt i et samarbejde mellem studerende fra AMoC og studerende fra École Nationale de Cirque, Quebec, Canada.

I begge tilfælde har forestillingerne og skolens tilstedeværelse ved festivalen afstedkommet henvendelser fra såvel internationale undervisere som studerende, med henblik på udveksling og forespørgsler om optag. Det kan tages som udtryk for, at principper og resultater adskiller sig positivt fra andre tilsvarende skolars, og vækker nysgerrighed og interesse, men også at skolens faste cirkusdisciplinundervisere har en stærk faglig profil og et godt renommé i det internationale cirkusmiljø. Det er et mål at fortsætte – og gerne intensivere – denne internationale udveksling og profilering.

Udviklingsarbejde og forskningsprojekt/dokumentation

Som det fremgår af ovenstående, er det en bærende dimension i arbejdet med fagligheden på skolen, at være i en stadig undersøgelse og afprøvning af de forskellige sceniske muligheder, som cirkuskunsten og artistfærdighederne potentielt besidder. Det er en del af den yderligere skærpelse af skolens faglige profil, at udbygge denne dimension, og systematisere de opnåede erfaringer, samt gennemprøve de *koncepter for det eksperimenterede og innovative element* i uddannelsen.

Det er derfor et ønske, at igangsætte et forskningsunderstøttet projekt, der på én gang kan dokumentere den udmøntning af kunstfaglige holdninger og visioner, som er bærende i arbejdet på skolen, og samtidig være afsæt for produktion af ny viden. Det vil kunne tage form af følgeforskning, hvor de udviklede koncepter og undervisningsmetodiske greb observeres og dokumenteres. Det vil være i de områder, der allerede er omtalt i denne rapport, hvor de tekniske færdigheder mødes med det teatralt innovative, en kortlægning af processer, samt en udvikling af en terminologi omkring dette, der er mulighed for at skabe ny viden. Desuden i en systematisering af forståelsen af tilgange til dette område, samt af deres potentialer som både *læringsgreb og oplevelsesproducerende strategier*.

Samlet set vil der kunne skabes såvel en platform for videreudvikling og raffinering af relationen mellem de kunstfaglige principper, som også denne rapport er centreret omkring, som for en *forankring af skolen* i et bredere kunstuddannelsesmæssigt og scenekunstnerisk landskab.